

2. Galvanické zinkovanie

Vrstva zinku vytvorená touto technológiou tvorí ideálnu ochranu oceľových dielcov s nižšou odolnosťou proti korózii ale s vyššou dekoratívnou hodnotou.

Spôsoby galvanického zinkovania:

- hromadné zinkovanie drobných dielcov v bubnoch,
Posledná operácia pri galvanickom zinkovaní je chromátovanie (nie „chromovanie“!!!), ktoré vytvára charakteristický modrý alebo zlatý odtieň galvanizovaných dielcov.

3. Čiernenie

Vrstva kysličníkov železa čiernej farby vytvorená touto technológiou má hlavne dekoratívny charakter s veľmi malou odolnosťou proti korózii. Maximálne rozmery čiernených dielcov 800x200x200 mm.

Technické podmienky

- doprava dielov určených k zinkovaniu sa uskutočňuje nákladnými autami, aby ich vykládka mohla byť prevedená vysokozdvížným vozíkom. Ak zákazník zvolí dopravu iným autom, z ktorého sa nedá tovar vyložiť vysokozdvížným vozíkom, musí si zaistiť vykládku sám.
- objednávateľ zodpovedá za voľné uloženie výrobkov v zodpovedajúcich prepravkách bez dodatočného upevnenia páskami, drôtom, fóliami a podobne;
- objednávateľ zodpovedá za dodanie výrobkov v kovových prepravkách (paletách), ktoré majú v hornej časti otvory na zasunutie hákov zdvíhacích zariadení;
- objednávateľ zodpovedá za naplnenie prepraviek výrobkami maximálne do $\frac{3}{4}$ svojho objemu;
- objednávateľ zabezpečí, aby neboli výrobky dodávané vo veľkoobjemových prepravkách v prípade odstredivého zinkovania;
- objednávateľ zodpovedá za to, aby sa v prepravkách nenachádzali okrem výrobkov žiadne cudzie predmety (biologického pôvodu, plasty, špony, zbytky po tvárnení, sekaní a pod.), ktoré značne komplikujú technologický proces zinkovania a znehodnocujú zinkovú taveninu;
- objednávateľ zabezpečí, aby výrobky neobsahovali žiadne uzavreté dutiny (hrozí nebezpečie výbuchu v zinkovej tavenine);
- objednávateľ zabezpečí, aby výrobky obsahovali (v prípade dutín) technologické otvory pre vtekanie a vytekanie zinku.

Doporučené veľkosti odzdušňovacích otvorov:

Priemer dutej časti v mm	Minimálny priemer odvzdušňovacieho otvoru v mm
< 25	8 - 10
25 - 50	12
50 - 100	16
100 - 150	20
> 150	25

- Veľkosť, množstvo a umiestnenie otvorov je vecou dohody medzi objednávateľom a zhotoviteľom;
- objednávateľ zabezpečí, aby výrobky obsahovali slepé otvory len vo výnimočných prípadoch, pričom každý takýto prípad je potrebné zvlášť dohodnúť medzi objednávateľom a zhotoviteľom;
- objednávateľ zabezpečí, aby výrobky neboli znečistené farbou, zvyškami zvaracích sprayov, tmelov, hrubými okujami, struskami po zvaraní, zlievárenskými pieskami, vazelínou a inými ťažko odbúrateľnými mazivami a nečistotami, ktoré bránia pozinkovaniu výrobkov na takto znehodnotených plochách;
- objednávateľ zabezpečí, aby výrobky obsahovali (v prípade ich zinkovania na závese) technologické otvory, potrebné pre zavesenie výrobkov. Veľkosť, množstvo a umiestnenie otvorov je vecou dohody medzi objednávateľom a zhotoviteľom;

- v prípade požiadavky objednávateľa na matnosť alebo lesklosť povrchu po žiarovom zinkovaní musí objednávateľ rešpektovať doporučenia zhotoviteľa pre výber vhodného materiálu. Pri nerešpektovaní uvedenej skutočnosti odberateľom nezaručuje zhotoviteľ konečný vzhľad výrobku;
- v prípade odstredivého zinkovania výrobkov, ktoré majú veľké rovné plochy, je potrebné tieto výrobky viazať podľa doporučenia zhotoviteľa, pričom spôsob a miesto viazania je vecou dohody medzi objednávateľom a zhotoviteľom;
- technológia žiarového zinkovania u zhotoviteľa je tzv. nízkoteplotným žiarovým zinkovaním s použitím zinkovacej teploty do 480 °C. Tento spôsob neumožňuje vytvoriť ideálnu hrúbku zinku na spojovacom materiáli s nižšou pevnosťou. Preto v prípade potreby žiarového zinkovania skrutiek doporučujeme odberateľom používať pre túto PÚ skrutky pevnostnej triedy 8.8.
- **Vlastnosti povlaku**
  - vzhľad
  - hrúbka zahrňujúca aj oblasti merania
  - oprava povlaku
  - príľnavosť povlaku

je daná normou STN EN ISO 1461

Minimálna hrúbka povlaku

Výrobky a ich hrúbka	Miestna (μm)	Priemerná (μm)
Oceľ => 6 mm	70	85
Oceľ 3 mm až 6 mm	55	70
Oceľ 1,5 mm až 3 mm	45	55
Oceľ < 1,5 mm	35	45
Odliatky => 6 mm	70	80
Odliatky < 6 mm	60	70

Obchodné podmienky:

- u dlhodobých zákaziek a u zákaziek s zvláštnymi požiadavkami zákazníka je medzi dodávateľom a zákazníkom dohodnutá zmluva, ktorá špecifikuje termíny plnenia zákazky, kvalitu pozinkovania, zvláštne požiadavky zákazníka, ošetrovanie pozinkovaných dielcov, cenu, spôsob fakturácie, zhotovení a odsúhlasenie referenčných vzoriek a prípadné ďalšie dohodnuté podmienky.
- termín zhotovenia PÚ je vždy vecou dohody medzi zhotoviteľom a objednávateľom, spravidla však nebýva dlhší ako 10 dní.
- platby a fakturácia, cenové relácie, rozsah prác a ďalšie náležitosti pre opakované výrobky sa stanovujú v písomnej zmluve. Cenové relácie, rozsah prác a ďalšie náležitosti pre jedorázové, neopakované výrobky sa konzultujú a dohodnú vopred pri každej objednávke.
- cena za prevedenie PÚ je ovplyvnená druhom výrobkov, ich tvarom, rozmerom, hmotnosťou, hrúbkou použitého materiálu, množstvom výrobkov, požadovanou hrúbkou povlaku a stanovuje sa dohodou medzi odberateľom a zhotoviteľom;
- lehota splatnosti faktúry býva z pravidla 17 dní;
- platby faktúrou je však možné realizovať až po uhradení troch po sebe idúcich pohľadávok v hotovosti alebo predfaktúrou;
- ak v priebehu vykonávania diela vzniknú pohľadávky, ďalšie dodávky zhotoviteľ uskutoční po zaplatení pohľadávok vrátane penalizačných faktúr a po uhradení zálohovej platby;
- v prípade vzniku omeškania úhradou faktúr zaplatí objednávateľ zhotoviteľovi penále vo výške 0,05 % z dlžnej sumy za každý deň omeškania.

Postup pri dovezení výrobkov určených na PÚ

- dovoz výrobkov určených na PÚ a ich vykládka je možná len v pondelok až piatok v čase od 6,00 hod do 14,00 hod počas pracovných dní, iná doba prijatia zákazky je možná po predchádzajúcej dohode s vedúcim zinkovne;
- po zahlásení príchodu dopravcu na vrátnici a prechode vrátnicou pristaví dopravca odberateľa výrobky na vykládku pred zinkovňou;

- dopravca odberateľa oznámi príchod vedúcemu zinkovne alebo manipulantovi zinkovne;
- manipulant zinkovne alebo iný pracovník poverený vedúcim zinkovne, vyloží a preberie výrobky od dopravcu objednávateľ a skontroluje ich po kvalitatívnej aj kvantitatívnej stránke (odváži, zráta) prekontroluje prípadné dutiny a stav výrobkov);
- dopravca odberateľa predloží dodací list objednávateľa, ktorý obsahuje nasledovné náležitosti:

názov dielca

počet kusov, prípadne hmotnosť

dátum

podpis a razítko zákazníka

manipulant zinkovne potvrdí prevzatie výrobkov a vyznačí dohodnutý termín dodávky požadovanej PÚ.

- Potvrdený dodací list odovzdá manipulant zinkovne dopravcovi odberateľa, pričom kópiu dodacieho listu ponechá na stredisku PÚ;
- Platnú objednávku na realizáciu PÚ odnesie dopravca odberateľa do kancelárie odbytu zhotoviteľa.

Postup pri odoberaní výrobkov po prevedení PÚ:

- dopravca objednávateľa obdrží faktúru za vykonanú PÚ v kancelárii odbytu najneskôr po príchode ku zhotoviteľovi;
- po uhradení faktúrovanej sumy objednávateľom v pokladni zhotoviteľa (v prípade platby v hotovosti alebo pri prevzatí faktúry za vykonanú PÚ obdrží dopravca odberateľa dodací list v kancelárii odbytu zhotoviteľa;
- s dodacím listom ide dopravca odberateľa do odbytového skladu objednávateľa, kde po potvrdení dodacieho listu, dokladu o nakládke prekontrolovaní výrobkov po kvalitatívnej aj kvantitatívnej stránke naloží pracovník odbytového skladu výrobky s realizovanou PÚ na dopravný prostriedok dopravcu objednávateľa.

Záverečné ustanovenie

Odchýlky od podmienok uvedených v týchto TOP je možné realizovať po vzájomnej dohode medzi odberateľom a zhotoviteľom.

V Kremnici: Január 2009

Vypracoval: Ľubomír Golecký
riaditeľ divízie povrchových úprav

ELBA, a.s. Kremnica
Ľubomír Golecký – riaditeľ divízie povrchových úprav
Tel.: +421 45 6704 375
Mobil: +421 918 381 815
Fax: +421 45 6704 174
Mail: lgolecky@elba.sk